

[A. C. Normann.]

det radikale venstre i centrum af dansk politik, at vi nu er ene om denne placering, men det har gjort afstanden mellem de to partier større, og det beklager jeg. Vi har trods alt i årenes løb kunnet samarbejde på mange områder, hvad også det ærede medlem hr. Erik Eriksen tidligere har givet venligt udtryk for. Nu bliver det sværere, medmindre da valgets lære for venstre bliver, at partiet må søge tilbage igen, bort fra højrefløjen.

Jeg forstår ikke, at det ærede medlem hr. Erik Eriksen kan bruge ordet byggekriser på den måde, han gjorde for lidt siden, da antallet af boliger i 1959, så vidt jeg husker tallet, steg med omkring 3 000 i forhold til året før og formentlig bliver større i år. Men når talen er om erhvervslivets trivsel, vil jeg også gerne nævne, at det er af betydning, at arbejdere og funktionærer har gode boligforhold, ligesom gode boligforhold rent menneskeligt er vigtigt for befolkningen som helhed og ikke mindst for de unge. Den nye lov om boligbyggeri har i flere henseender virket godt; men som et nødvendigt supplement til de mange dyre lejligheder, der er bygget i den sidste tid, må vi ikke mindst for hovedstadsområdets vedkommende finde udvej for et øget byggeri af boliger til en for almindelige mennesker mere overkommelig leje.

Hvis jeg så et øjeblik må vende mig til industrien, har den og dens hundreder tusinder af arbejdere og funktionærer også en brændende interesse i, at omkostningerne ikke stiger stærkere, end at konkurrenceevnen i forholdet til udlandet bliver bevaret; faren ved højere omkostninger for både ejere og ansatte har jeg allerede påvist, og det samme gælder i høj grad for håndværket. De uheldige følger af en omkostningsstigning er nok mest øjensynlige for de håndværkere, som eksporterer, og her er i de sidste 5-10 år ydet en ganske overordentlig stor indsats, en indsats, vi alle kan være teknemlige for, men ret beset har de fleste øvrige håndværkere, og det gælder også de industridrivende, en lige så stor interesse i et stabilt omkostningsniveau.

Det radikale venstre har sat ind for, at den kommission til vurdering af håndværkets problemer, som erhvervet så længe har

bedt om, må blive nedsat. Vi foreslår også, at konsulentordningen udbygges og finansieres på samme måde som landbrugets konsulentordning, som har bragt så uhyre store fremskridt med sig. Jeg synes, det ville være rimeligt, om også tanken om et realkreditinstitut for håndværket blev behandlet i den foreslåede kommission nu, da både landbruget, industrien og byggeriet har fået deres kreditinstitutter og fiskeriet allerede et stykke tid har haft megen glæde af fiskeribanken. Vi ser heller ikke rettere, end at den teoretiske uddannelse af håndværkets unge ikke bør hvile som en økonomisk byrde på mestrene, men bør være en samfundsopgave som al anden offentlig undervisning — det gælder også de faglige mesterskoler. Der findes her i landet omkring 90 000 håndværksvirksomheder, den største selvstændige gruppe næst efter landbruget. Det må være en af hovedopgaverne for folketingets erhvervspolitik at søge disse mange selvstændige virksomheder opretholdt. De tegner sig ikke alene for en meget pæn andel af det danske nationalprodukt, men er også et stabiliserende element i samfundslivets økonomi på anden måde.

Hvordan er det med handelens interesser? Har vi gjort, hvad vi kunne for at lette dens vilkår? De fleste politikere — jeg kan sige: vi politikere — er gennemgående stærkest optaget af den del af den økonomiske politik, som sigter mod at fremme eksporten, men importhandelen og den almindelige hjemmemarkedshandels betydning er lige så stor. Det er klart, at det er af den største betydning for os alle, at importhandelen magter den opgave at sørge for et udbud af de bedste og billigste varer, og på dette område har dygtige folk bidraget meget til at spare på den valuta, vi andre har talt så meget om. Den danske handel, både engroshandelen og detailhandelen, er samfundslegemets blodkarnet, og det går ud over både producent og forbruger, hvis handelen ikke fungerer effektivt. Både engros- og detailhandelen har haft en interesse i den frigørelse af omsætningen, der har fundet sted, og må være levende optaget af, at produktionen i fremtiden kan holde trit med forbruget. Hverken handelen eller transportområdet danner her nogen undtagelse. De er interesseret i, at